

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 82/04
08.09.2004. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Ljubice Milutinović i Vide Petrović-Škero, članova veća, u parnici tužioca A., čiji je punomoćnik B. advokat, protiv tuženih "G" - DOO i D. koje zastupa advokat E., radi objavljivanja ispravke informacije i naknade štete, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu P. broj 51/2004 od 14.juna 2004. godine, u sednici veća održanoj dana 8.09.2004. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Beogradu P. broj 51/2004 od 14.juna 2004. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu P. broj 51/2004 od 14.juna 2004. godine u prvom stavu izreke odbijen je tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se naredi D. da bez naknade i bez odlaganja a najkasnije u drugom narednom broju lista objavi ispravku neistinitih i nepotpunih informacija koje se odnose na tužioca a koje su objavljene u izdanju od 24.02.2004. godine, 26.02.2004. godine, 17.03.2004. godine i 18.03.2004. godine; da se zabrani drugotuženom da ponovo objavljuje neistinite i nepotpune i nedopuštene informacije kojima se vređaju prava tužioca; da se naredi drugotuženom da ovu presudu objavi bez ikakvog komentara i odlaganja a najkasnije u drugom narednom broju svoga lista pod pretnjom novčanog kažnjavanja i da se obavežu oba tužena da tužiocu solidarno plate troškove spora kao i u delu kojim je tražio da se izda privremena mera zabrane tuženima da ponovo objavljuju neistinite, nepotpune ili nedopuštene informacije kao što su objavljene u dnevnom listu ..., te da im se naloži da prestanu sa radnjama kojima se povređuje integritet ljudske ličnosti i drugih prava tužioca, pod pretnjom novčanog kažnjavanja a do pravosnažnog okončanja ove parnice. Drugim stavom izreke utvrđeno je da je tužba povučena u delu kojim je traženo da se objavi ispravka informacije u vezi sa neistinitim i nepotpunim informacijama koje se odnose na tužioca a objavljene su u dnevnom listu ... na dan 23.03.2004. godine, 6.04.2004. godine, 8.04.2004. godine, 18.04.2004. godine, 19.04.2004. godine, 21.04.2004. godine, 23.04.2004. godine, 24.04.2004. godine, 28.04.2004. godine i 29.04.2004. godine. Trećim stavom izreke Okružni sud u Beogradu oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje po tužbi u delu tužbenog zahteva kojim je tražena naknada štete od tuženih, s tim da se po pravosnažnosti rešenja spisi dostave Drugom opštinskom sudu u Beogradu kao stvarno i mesno nadležnom sudu.

Protiv ove presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu zbog: bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 365. ZPP, pa je našao:

Žalba je osnovana.

U provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio da je zbog tekstova objavljenih u periodu od februara do aprila meseca 2004. godine u dnevnom listu ..., Direkcija za spoljne odnose "T.S." AD broj 28506 od 24.03.2004. godine izdala saopštenje za javnost, a tužbu za objavljivanje ispravke informacije podneo je tužilac A. direktor T., kao fizičko lice. Pošto tužbu nije podneo "T. S." AD kao pravno lice, već A. kao fizičko lice, tužilac kao lice na koje se lično odnose informacije navedene u spornim tekstovima, nije zadovoljio uslove iz člana 58. stav 1. tačka 1. Zakona o javnom informisanju po kome sud neće narediti odgovornom uredniku da objavi odgovor ako ovaj uslov nije ispunjen, pa ni odgovorni urednik nije bio dužan da odgovor objavi (informaciju u konkretnom slučaju) zbog čega je tužbeni zahtev odbijen kao neosnovan. Osnovano se u žalbi tužioca ističe da je prvostepeni sud učinio bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešno primenio materijalno pravo, pritom ne utvrđujući potrebne pravno relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Naime, predmet spora u ovoj parnici je zahtev za objavljivanje ispravke informacije u smislu odredbe člana 47. Zakona o javnom informisanju ("Službeni glasnik RS", broj 43/2003 od 22.aprila 2003. godine).

Prema odredbi člana 47. stav 4. pomenutog zakona lice čija su prava ili interes povređeni neistinitom, nepotpunom ili netačno prenetom informacijom može tužbom zahtevati da sud odgovornom uredniku naredi da, bez naknade, objavi njegovu ispravku te informacije kao neistinite, nepotpune ili netačno prenete. U smislu stava 5. istog člana u parnici radi objavljivanja ispravke raspravlja se o neistinitosti, nepotpunosti ili netačnosti prenosa informacije, kao i o tome da li je informacijom povređeno pravo ili interes tužioca.

Za razliku od odgovora na informaciju, kojim se uzvraća na informaciju koja može da izazove povredu prava ili interesa, ispravkom se uzvraća na informaciju koja je povredu prava ili interesa već izazvala. Za odgovor je dovoljno da informacija može izazvati povredu prava ili interesa određenog lica, dok je za ispravku potrebno da

uvijek da informacija može izazvati povreda prava ili interesa osobe, usloj je za ispravku posebno da informacija bude protivpravna. Informacija će biti protivpravna ako vređa čast, ugled, integritet, dostojanstvo, privatnost i druga prava i slobode i interese lica na koje se odnosi.

Da bi valjano odlučio o zahtevu za ispravku informacije, sud je dužan da utvrdi da li je prenetna informacija zaista neistinita, nepotpuna ili netačno prenetna, te stoga ispravka može biti samo istinita. Za razliku od prava na odgovor koje se ostvaruje i vansudskim i sudskim putem, pravo na ispravku se ostvaruje samo sudskim putem. Naime, kod ispravke je zakonom predviđena direktna tužba, a za objavljivanje odgovora prethodni uslov je obraćanje glavnom uredniku pre podnošenja tužbe.

Pogrešnim tumačenjem odredaba Zakona o javnom informisanju, prvostepeni sud je izjednačio pravni put i postupak za objavljivanje odgovora i informacije i time propustio da utvrdjuje pravno relevantne činjenice za odlučivanje u ovom sporu. Zbog pogrešnog tumačenja odredaba citiranog zakona prvostepeni sud je zaključio da tužilac kao lice na koje se lično odnose informacije navedene u spornim tekstovima nije zadovoljio uslov iz člana 58. stav 1. tačka 1. Zakona o javnom informisanju smatrajući tužioca kao neovlašćeno lice, zbog toga što nije podnelo i zahtevalo odgovor, već je to učinila "T.S." AD.

Tužilac koji je postavio zahtev za objavljivanje ispravke informacije, u tužbi koju je lično potpisao, ispunjava sve uslove da se o njegovom zahtevu meritorno raspravlja i u provedenom postupku utvrdjuje istinitost odnosno neistinitost objavljenih informacija. Njemu pripada direktno pravo na tužbu u smislu člana 47. stav 4. i 5. Zakona o javnom informisanju, zbog čega je prvostepeni sud dužan da provede glavnu raspravu u smislu člana 63. istog zakona i donese odgovarajuću presudu u smislu člana 64. Zakona o javnom informisanju.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će postupajući po opredeljenom tužbenom zahtevu tužioca izvesti sve potrebne dokaze radi utvrđivanja i ocene istinitosti objavljenih informacija, pa će potom ponovo odlučiti o postavljenom tužbenom zahtevu.

Na osnovu člana 370. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Vladimir Tamaš,s.r.

Za tačnost otpravka

dc